

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ
«УКРАЇНА»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою
Відкритого міжнародного
університету розвитку людини
«Україна» від 23 квітня 2020 року
Протокол № 3

ТИМЧАСОВИЙ СТАНДАРТ ФАХОВОЇ ПЕРЕВИЩОЇ ОСВІТИ
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНИЙ СТУПІНЬ
Фаховий молодший бакалавр

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ _____ **08 «Право»**
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ _____ **081 «Право»**
(код та найменування спеціальності)

Тимчасовий стандарт вводиться в дію
наказом від 27 квітня 2020 року № 61

Президент _____ П. М. Таланчук

Київ 2020

I. Преамбула

Тимчасовий стандарт фахової передвищої освіти освітньо-професійного ступня «фаховий молодший бакалавр» галузі знань 081 «Право» спеціальності 081 «Право» розроблено проектною групою у складі:

1. Бригінець Олександр Олексійович (керівник), професор кафедри цивільного, господарського, адміністративного права та правоохоронної діяльності, д.ю.н., доцент;

2. Тихомиров Олександр Деонисович, професор кафедри конституційного права та теоретико-правових дисциплін, д.ю.н., професор;

3. Рябошапко Леонід Іванович, професор кафедри конституційного права та теоретико-правових дисциплін, д.ю.н., професор.

Тимчасовий стандарт фахової передвищої освіти розглянуто та схвалено на засіданні Науково-методичного об'єднання із права, міжнародних відносин та соціально-гуманітарних дисциплін у складі:

Терещенко Андрій Леонідович (голова), директор Інституту права та суспільних відносин, професор кафедри цивільного, господарського, адміністративного права та правоохоронної діяльності, кандидат юридичних наук, доцент;

Кіслов Денис Васильович, завідувач кафедри міжнародного права, міжнародних відносин та соціально-гуманітарних дисциплін Інституту права та суспільних відносин, доктор наук з державного управління, кандидат політичних наук, доцент;

Сарана Сергій Володимирович, завідувач кафедри цивільного, господарського, адміністративного права та правоохоронної діяльності Інституту права та суспільних відносин, кандидат філософських наук, доцент;

Женжера Сергій Володимирович, доцент кафедри міжнародного права, міжнародних відносин та соціально-гуманітарних дисциплін Інституту права та суспільних відносин, кандидат філософських наук, доцент;

Федоренко Тетяна Вікторівна, доцент кафедри цивільного, господарського, адміністративного права та правоохоронної діяльності Інституту права та суспільних відносин, кандидат юридичних наук, доцент;

Фаст Олексій Олександрович, доцент кафедри конституційного права та теоретико-правових дисциплін Інституту права та суспільних відносин, кандидат юридичних наук;

Сидоренко Віталій Вікторович, завідувач кафедри права Білоцерківського інституту економіки та управління, кандидат юридичних наук;

Вокалюк Сергій Миколайович, доцент кафедри бізнесу та права Вінницького соціально-економічного інституту, кандидат юридичних наук;

Аванесян Геннадій Миколайович, заступник завідувача кафедри правознавства, доцент Полтавського інституту економіки і права;

Басенко Руслан Олександрович, доцент кафедри правознавства Полтавського інституту економіки і права, кандидат педагогічних наук;

Вишковська Валентина Іванівна, старший викладач кафедри права Дубенської філії, кандидат юридичних наук;

Мозолюк-Боднар Людмила Миколаївна, доцент кафедри правових та інформаційних технологій Хмельницького інституту соціальних технологій, кандидат юридичних наук, доцент;

Мороз Станіслав Станіславович, старший викладач кафедри права та соціально-економічних відносин Кіровоградського інституту розвитку людини;

Тимчишин Андрій Михайлович, завідувач кафедри права Івано-Франківської філії, кандидат юридичних наук, доцент;

Олійник Олег Олександрович, доцент кафедри права та соціальних технологій Миколаївського міжрегіонального інституту розвитку людини, кандидат юридичних наук;

Попов Анатолій Андрійович, завідувач кафедри права та фінансів Луцького інституту розвитку людини, кандидат юридичних наук, доцент.

Тимчасовий стандарт фахової передвищої освіти розглянуто та схвалено на засіданні Ради роботодавців Інституту права та суспільних відносин у складі:

Осовий Григорій Васильович – голова Федерації профспілок України;

Куценко Станіслав Ігорович – начальник Головного територіального управління юстиції у м. Києві;

Бреус Сергій Михайлович – директор Правобережного київського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги;

Гатіятулін Олександр Равелійович – головний спеціаліст відділу моніторингу медичного забезпечення в об'єктах контролю Департаменту реалізації національного превентивного механізму Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Луцко Владислав Петрович – приватний адвокат;

Сердюк Василь Павлович – приватний адвокат.

Фахову експертизу Тимчасового стандарту проводили зовнішні стейкхолдери (роботодавці):

1. Осовий Григорій Васильович – голова Федерації профспілок України;
2. Гатіятулін Олександр Равелійович – головний спеціаліст відділу моніторингу медичного забезпечення в об'єктах контролю Департаменту реалізації національного превентивного механізму Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Методичну експертизу Тимчасового стандарту проводили зовнішні стейкхолдери (експерти галузі):

1. Омельченко Наталя Леонідівна, доктор юридичних наук, доцент, науковий співробітник відділу конституційного права та місцевого самоврядування Інституту держави і права ім. В.М. Корецького НАН України;

2. Бреус Сергій Михайлович, кандидат юридичних наук, директор Правобережного київського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

Склад проєктної групи затверджено наказом Університету «Україна» від 16 квітня 2020 р. №58.

Зміст Тимчасового стандарту фахової передвищої освіти розглянуто на засіданні Педагогічної ради Коледжу «Освіта» (протокол від 18 квітня 2020 року №2).

Зміст Тимчасового стандарту фахової передвищої освіти розглянуто на засіданні Науково-методичного об'єднання з права, міжнародних відносин та соціально-гуманітарних дисциплін (протокол від 20 квітня 2020 року № 3).

II. Загальна характеристика

Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	08 «Право»
Спеціальність	081 «Право»
Форми навчання	денна, заочна
Освітня кваліфікація	фаховий молодший бакалавр права
Професійна(і) кваліфікація(ї)	Не передбачено
Кваліфікація в дипломі	Рівень передвищої освіти – фаховий молодший бакалавр; Спеціальність – 081 Право; Освітньо-професійна програма – Право
Опис предметної області	<p>Галузь знань 08 «Право» Спеціальність 081 «Право»</p> <p><i>Об'єкт вивчення:</i> право як соціальне явище. Вивчення права та його джерел ґрунтується на правових доктринах, цінностях і принципах, в основу яких покладено права та основоположні свободи людини.</p> <p><i>Цілі навчання:</i> формування здатності розв'язувати професійні завдання у сфері права на рівні кваліфікації «фаховий молодший бакалавр права».</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області складають знання про:</i> основи поведінки індивідів і соціальних груп; творення права, його тлумачення та застосування; правові цінності, принципи, а також природу і зміст правових інститутів, етичні стандарти правничої професії.</p> <p><i>Методи, методики та технології:</i> загальнонаукові і спеціальні методи пізнання правових явищ; методики правової оцінки поведінки чи діяльності індивідів і соціальних груп, ідентифікації правової проблеми та її вирішення на основі принципів права; інформаційно-комунікаційні технології.</p> <p><i>Інструменти та обладнання:</i> сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні ресурси та програмні продукти, що застосовуються у правовій діяльності.</p>
Академічні права випускників	Продовження навчання на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти за даною або суміжною галуззю знань.
Працевлаштування випускників	Фахівець здатний виконувати зазначену професійну роботу за ДК 003:2010 і може займати первинні посади:

<p>(обов'язково тільки для спеціальностей, у межах яких передбачено створення освітніх програм із підготовки фахівців для професій, для яких запроваджене додаткове регулювання)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - юрисконсульт, радник; - помічник судді арбітражного суду; - секретар суду; - секретар колегії судової; - державний виконавець; - судовий розпорядник; - інспектор з кадрів; - інспектор митниці; - фахівець з питань зайнятості; - архіваріус; - секретар правління; - секретар судового засідання; - державний податковий інспектор; - інспектор з виплати пенсій; - інспектор із призначення пенсій; - інспектор із соціальної допомоги.
--	---

III. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня фахової передвищої освіти

Загальні вимоги до обсягу освітньо-професійної програми:

<p>Обсяг освітньо-професійної програми фахового молодшого бакалавра: - на основі профільної середньої освіти становить 180 кредитів ЄКТС, із яких до 60 кредитів ЄКТС може бути зараховано на підставі визнання результатів навчання осіб, які здобули профільну середню освіту за відповідним або спорідненим спеціальності профілем. Мінімум 65 % обсягу освітньо-професійної програми має бути спрямовано на забезпечення результатів навчання за спеціальністю, визначених Тимчасовим стандартом фахової передвищої освіти.</p>
<p>Обсяг освітньо-професійної програми фахового молодшого бакалавра: - на основі базової середньої освіти становить до 240 кредитів ЄКТС, у тому числі 120 кредитів ЄКТС за інтегрованою з нею освітньою програмою профільної середньої освіти професійного спрямування, що відповідає галузі знань та/або спеціальності. Мінімум 65 % обсягу освітньо-професійної програми має бути спрямовано на забезпечення результатів навчання за спеціальністю, визначених Тимчасовим стандартом фахової передвищої освіти.</p>
<p>Обсяг освітньо-професійної програми фахового молодшого бакалавра: - на основі професійної (професійно-технічної) освіти, фахової передвищої освіти або вищої освіти визначається закладом фахової передвищої освіти з урахуванням визнання раніше здобутих результатів навчання. Обсяг такої програми становить не менше 50 % загального обсягу освітньо-професійної програми на основі профільної середньої освіти. Для освітньо-професійних програм, спрямованих на підготовку фахівців із професій, для яких запроваджене додаткове регулювання, додаткові вимоги можуть встановлюватися відповідно до професійних стандартів.</p>

IV. Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі права, що передбачає застосування правових доктрин та принципів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності	ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 2. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності. ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 5. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 7. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями. ЗК 8. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК 9. Здатність працювати в команді. ЗК 10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК 11. Здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства і необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 12. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми. ЗК 13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку права, його місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій. ЗК 14. Цінування та повага до різноманітності і мультикультурності. ЗК 15. Прагнення до збереження навколишнього середовища.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК 1. Здатність застосовувати знання з основ теорії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі в суспільстві. СК 2. Знання і розуміння ретроспективи формування правових та державних інститутів.

	<p>СК 3. Повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи.</p> <p>СК 4. Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право й адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.</p> <p>СК 5. Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.</p> <p>СК 6. Знання і розуміння соціальної природи трудових відносин та їх правового регулювання.</p> <p>СК 7. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.</p> <p>СК 8. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.</p> <p>СК 9. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.</p> <p>СК 10. Здатність до консультування із правових питань.</p> <p>СК 11. Здатність до самостійної підготовки проєктів актів правозастосування.</p> <p>СК 12. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.</p>
--	---

V. Нормативний зміст підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

Здобувач фахової передвищої освіти освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр зі спеціальності 081 «Право» повинен продемонструвати такі результати навчання:

Соціально-гуманітарна ерудованість

ПРН 1. Визначати вагомість та переконливість аргументів в оцінці задалегідь невідомих умов та обставин.

ПРН 2. Здійснювати синтез відповідних концепцій і доктринальних положень публічної політики в контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання.

ПРН 3. Проводити збір та інтегрований аналіз матеріалів із різних джерел.

ПРН 4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу

відомої проблеми.

ПРН 5. Давати короткий висновок щодо окремих проблем із достатньою обґрунтованістю.

ПРН 6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.

Дослідницькі навички

ПРН 7. Узгоджувати план власного дослідження і самостійно формувати матеріали за визначеними джерелами.

ПРН 8. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для засвоєння складних питань з певної теми.

ПРН 9. Самостійно визначати та формулювати ті питання, з яких потрібна допомога, і діяти відповідно до рекомендацій.

Комунікація

ПРН 10. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, правильно вживаючи правничу термінологію.

ПРН 11. Володіти базовими навичками риторики.

ПРН 12. Доносити до респондента матеріал із певної проблематики доступно і зрозуміло.

ПРН 13. Пояснювати характер певних подій та процесів із розумінням професійного та суспільного контексту.

Професійна самоорганізація та використання інформаційних технологій

ПРН 14. Належно використовувати цифрову і статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності.

ПРН 15. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

ПРН 16. Користуватися комп'ютерними програмами в межах стандартного програмного забезпечення з використанням електронних таблиць, графіків та інших можливостей.

ПРН 17. Працювати в групі як учасник, формуючи власний внесок у виконання завдань групи.

Праворозуміння

ПРН 18. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права.

ПРН 19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

Правозастосування

ПРН 20. Застосовувати набуті знання в різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

ПРН 21. Самостійно готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку, зробленого в різних правових

ситуаціях.

VI. Форми атестації здобувачів фахової передвищої освіти

Форми атестації здобувачів фахової передвищої освіти	Атестація здобувачів фахової передвищої освіти здійснюється в формі атестаційного екзамену.
Вимоги до кваліфікаційного/єдиного державного кваліфікаційного іспиту (іспитів) (за наявності)	Атестаційний екзамен має передбачати оцінювання досягнення результатів навчання, визначених цим Тимчасовим стандартом та освітньо-професійною програмою.

VII. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти

Заклад фахової передвищої освіти несе первинну відповідальність за якість послуг щодо надання освіти.

У закладі фахової передвищої освіти функціонує система забезпечення якості освітньої діяльності та якості передвищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

1) визначення принципів та процедур забезпечення якості фахової передвищої освіти, що інтегровані до загальної системи управління університетом, узгоджені з його стратегією і передбачають залучення внутрішніх та зовнішніх зацікавлених сторін;

2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітньо-професійних програм, які забезпечують відповідність їх змісту стандартам фахової передвищої освіти (професійним стандартам – за наявності), декларованим цілям, урахування позицій зацікавлених сторін, чітке визначення кваліфікацій, що присуджуються та/або присвоюються, які мають бути узгоджені з Національною рамкою кваліфікацій;

3) здійснення за участю здобувачів освіти моніторингу та періодичного перегляду освітньо-професійних програм з метою гарантування досягнення встановлених для них цілей та їх відповідності потребам здобувачів фахової передвищої освіти і суспільства, включаючи опитування здобувачів фахової передвищої освіти;

4) забезпечення дотримання вимог правової визначеності, оприлюднення та послідовного дотримання нормативних документів закладу фахової передвищої освіти, що регулюють усі стадії підготовки здобувачів фахової передвищої освіти (прийом на навчання, організація освітнього процесу, визнання результатів навчання, переведення, відрахування, атестація тощо);

5) забезпечення релевантності, надійності, прозорості та об'єктивності оцінювання, що здійснюється в рамках освітнього процесу;

6) визначення та послідовне дотримання вимог щодо компетентності педагогічних працівників, застосування чесних і прозорих правил прийняття на роботу та безперервного професійного розвитку персоналу;

7) щорічне оцінювання здобувачів передвищої освіти, педагогічних працівників закладу фахової освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному вебсайті закладу фахової освіти, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;

8) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних працівників;

9) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньо-професійною програмою;

10) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;

11) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені освіти та кваліфікації;

12) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладу і здобувачами фахової передвищої освіти, в тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату та інших порушень академічної доброчесності, притягнення порушників до академічної відповідальності;

13) періодичне проходження процедури зовнішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти;

14) залучення здобувачів фахової передвищої освіти та роботодавців як повноправних партнерів до процедур і заходів забезпечення якості освіти;

15) забезпечення дотримання студентоорієнтованого навчання в освітньому процесі;

16) здійснення інших процедур і заходів, що описані в Положенні про систему забезпечення якості підготовки здобувачів освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти за поданням закладу фахової передвищої освіти оцінюється Державною службою якості освіти або акредитованими нею незалежними установами оцінювання та забезпечення якості фахової передвищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості фахової передвищої освіти, що затверджуються Державною службою якості освіти, та Стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості фахової передвищої освіти.

VIII. Вимоги професійних стандартів (у разі їх наявності)

Професійні стандарти відсутні.

IX. Перелік нормативних документів, на яких базується Тимчасовий стандарт фахової передвищої освіти

1. Про фахову передвищу освіту: Закон України від 06.06.2019 р. № 2745-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19>;

2. Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності: постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187. Дата оновлення: 23.24.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF/page>;

3. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій: постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>];
4. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій». ДК 003: 2010. URL: <http://www.dk003.com>;
5. Національний класифікатор України: «Класифікація видів економічної діяльності» ДК 009:2010. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>;
6. Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: Наказ Міністерства освіти і науки України від 11.07.2019 р. № 977. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0880-19>;
7. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: постанова Кабінет Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266. Дата оновлення: 11.02.2017. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>;
8. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти: Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.06.2016 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 01.10.2019 р. № 1254), схвалені сектором вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України (протокол № 3 від 21 червня 2019 р.);
9. Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації. URL: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_rozroblennya_osv_program_2014_tempusoffi ce.pdf;
10. International Standard Classification of Education (ISCED 2011): UNESCO Institute for Statistics. URL: <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>;
11. ISCED Fields of Education and Training 2013 (ISCED-F 2013): UNESCO Institute for Statistics. URL: <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/iscedfields-of-education-training-2013.pdf>;
12. QF-EHEA – Qualification Framework of the European Higher Education Area. URL: <http://www.ehea.info/article-details.aspx?ArticleId=67>;
13. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів. URL: <http://www.unideusto.org/tuning>.
14. Положення про освітні програми у Відкритому міжнародному Університеті розвитку людини «Україна», затверджене наказом Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна» № 50 від 14.04.2020. URL: http://uu.edu.ua/upload/universitet/normativni_documenti/Osnovni_oficiyni_doc_UU/Navch_metod_d-t/Polozh_pro_osvitni_programi.pdf.
15. Методичні рекомендації щодо розроблення тимчасових стандартів (до затвердження стандартів фахової передвищої освіти МОН України). URL: https://uu.edu.ua/upload/universitet/normativni_documenti/Osnovni_oficiyni_doc_UU/Navch_metod_d-t/Dodatok_do_nakazu_21_Rekomendatsiyi_do_rozrobky_Tymchasovykh_standartiv_FPO.pdf.

Пояснювальна записка

Тимчасовий стандарт фахової передвищої освіти освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» галузі знань 081 «Право» спеціальності 081 «Право» визначає вимоги до здобувачів передвищої освіти, які можуть розпочати навчання за цією спеціальністю, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання та компетентності, якими повинен оволодіти здобувач передвищої освіти.

Базується на компетентнісному підході і поділяє філософію визначення вимог до фахівця, закладену в основу Болонського процесу та в міжнародному проєкті Європейської комісії «Гармонізація освітніх структур в Європі» (Tuning Educational Structures in Europe, TUNING).

Порядок нумерації в переліку загальних та фахових компетентностей не пов'язаний зі значимістю тієї чи іншої компетентності.

Результати навчання мають співвідноситися з компетентностями випускника. Матриця відповідності визначених Тимчасовим стандартом компетентностей дескрипторам НРК та матриця відповідності визначених Тимчасовим стандартом результатів навчання та компетентностей представлені в Таблицях 1 і 2.

Таблиця 1. Матриця відповідності визначених Тимчасовим стандартом компетентностей/результатів навчання дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей (результатів навчання) за НРК	Знання Зн1 Спеціалізовані теоретичні знання у сфері професійної діяльності та/або навчання Зн2 Спеціалізовані емпіричні знання у сфері професійної діяльності та/або навчання	Уміння/навички Ум1 Розв'язання складних задач у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання; знаходження рішень конкретних проблем, що передбачає ідентифікацію та інтерпретацію інформації, планування, аналіз, контроль та оцінювання власної роботи, роботи інших осіб у спеціалізованому контексті	Комунікація К1 Донесення до широкого кола осіб (колеги, керівники, клієнти) власного розуміння, знань, суджень, досвіду, зокрема у сфері професійної діяльності К2 Взаємодія з колегами, фаховою спільнотою з метою провадження професійної діяльності або навчання	Відповідальність і автономія АВ1 Управління роботою інших у професійному або навчальному контексті в умовах, що можуть змінюватися АВ2 Здатність до подальшого навчання з елементами автономії
Загальні компетентності				
ЗК 1	Зн1	Ум1	К1, К2	АВ 2
ЗК 2	Зн2	Ум1		
ЗК 3	Зн1			АВ 2
ЗК 4	Зн2		К1, К2	
ЗК 5	Зн2	Ум1	К1, К2	

ЗК 6	Зн2	Ум1		
ЗК 7	Зн2			АВ 2
ЗК 8	Зн1			АВ 2
ЗК 9	Зн2		К2	АВ 1
ЗК 10	Зн1, Зн2		К2	
ЗК 11	Зн2			АВ 1
ЗК 12	Зн1, Зн2			АВ 1
ЗК 13	Зн1, Зн2		К1	АВ 2
ЗК 14	Зн1		К1	АВ 2
ЗК 15	Зн1			АВ 2
Спеціальні (фахові) компетентності				
СК 1	Зн1, Зн2	Ум1		АВ 2
СК 2	Зн1			АВ 2
СК 3	Зн1		К2	АВ 1
СК 4	Зн1, Зн2	Ум1		АВ 2
СК 5	Зн1, Зн2	Ум1		АВ 2
СК 6	Зн1, Зн2	Ум1		АВ 2
СК 7	Зн1, Зн2	Ум1		АВ 2
СК 8	Зн1, Зн2	Ум1	К1	АВ 2
СК 9	Зн1, Зн2	Ум1	К1	АВ 2
СК 10	Зн2	Ум1	К1, К2	
СК 11	Зн2	Ум1		АВ 2
СК 12	Зн1, Зн2	Ум1		АВ 2

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ:

Офіційні документи:

1. Закон України «Про освіту» - <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>;
2. Закон України «Про фахову передвищу освіту» - <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/2745-19>;
3. Закон України «Про вищу освіту» - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>;
4. Національний класифікатор України: Класифікатор професій ДК 003:2010 - <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>;
5. НРК, 2019 - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-й>;
6. Перелік галузей знань і спеціальностей, 2015 - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-n>.

Корисні посилання:

1. Проект ЄС TUNING (приклади результатів навчання, компетентностей) — <http://www.unideusto.org/tuningeu/>;
2. Національний глосарій: вища освіта, 2014 - <http://erasmusphis.org.ua/korvsna-informatsiia/korysni-materialy/category/3-materialynatsionalnoi-komandv-ekspertiv-shchodo-zaprovadzhennia-instrumentiv-bolonskohoprotsesu.html?start=80>;
3. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти: монографія - <http://erasmusplus.org.ua/korvsna-informatsiia/korysnimaterialv/category/3-materialy-natsionalnoi-komandv-ekspertiv-shchodozaprovadzhennia-instrumentiv-bolonskoho-protsesu.htmUstartSO>;
4. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації - <http://erasmusphis.org.ua/korysna-infomiatsiia/korysni-materialy/category/3-materialynatsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-zaprovadzhennia-instrumentiv-bolonskohoprotsesu.htmUstartSO>;
5. ESG 2015 (Стандарти та рекомендації із забезпечення якості в ЄПВО) - https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/04_2016_ESG_2015.pdf;
6. EQF 2017 (Європейська рамка кваліфікацій) - <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/cee970-518f-11e7-a5ca-01aa75ed71a1/language-en>;
<https://ec.europa.eu/ploteus/content/descriptors-page>;
7. QF EHEA 2018 (Рамка кваліфікацій ЄПВО) - <http://www.ehea.info/Upload/document/ministerialdeclarations/EHEAParis2018ComuniqueAppendixIII952778.pdf>;
8. ISCED (Міжнародна стандартна класифікація освіти, МСКО) 2011 - <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classificationof-education-isced-2011-en.pdf>;
<http://uis.unesco.org/en/topic/intemational-standard-classification-education-isced>;
9. ISCED-F (Міжнародна стандартна класифікація освіти – Галузі, МСКОГ) 2013 - <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standardclassification-of-education-fields-of-education-and-training-2013-detailed-fielddescriptions-2015-en.pdf>.